

Sygn. akt XX GC 635/06

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2008 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Maciej Kruszyński

Protokolant: apl. rad. Rafał Szczotka

Po rozpoznaniu w dniu 03 marca 2008 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa

Telewizja (...) SA w W.

przeciwko

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

w przedmiocie odwołania od decyzji nr (...) z dnia 22 marca 2006

I. Uchyla decyzję Przewodniczącej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
z dnia 22 marca 2006 r. nr (...) i umarza postępowanie wobec Telewizji (...) SA w W.

II. Zasądza od Przewodniczącej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz Telewizji (...) SA w W. kwotę 3.375,- zł
(trzy tysiące trzysta siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem kosztów postępowania.

SSR del Maciej Kruszyński

Sygn. akt XX GC 635/06

UZASADNIENIE

01 września 2006 r. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przekazała do Sądu Okręgowego w Warszawie — Sądu Gospodarczego odwołanie spółki Telewizja (...) S.A. w W. od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nr (...) z dnia 22 marca 2006 r.

W powyższym odwołaniu Telewizja (...) S.A. w W. wskazała na naruszenie norm kodeksu postępowania administracyjnego poprzez nie zastosowanie w toku postępowania trybu przewidzianego przez tenże kodeks, naruszenie art. 18 ust. 1 — 5b ustawy o radiofonii i telewizji i in. Wniosła o uchylenie decyzji i umorzenie postępowania oraz zasądzenie kosztów.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu 24 lutego 2006 r. w telewizji (...) wyemitowano kolejny odcinek audycji (...). Audycja ta ukazuje współzawodnictwo uczestników. Nagrodami są wysokie wygrane pieniężne. Przedmiotowy odcinek obejmował 4

konkurencje. Poza sporem było, iż w jednej z nich uczestnicy musieli min. zidentyfikować i zjeść narządy i części pochodzące od zwierząt, zmiksowane robaki itp. Program zakwalifikowany został w kategorii od lat 16. Decyzją nr (...) z dnia 22 marca 2006 r. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji stwierdził naruszenie przez spółkę Telewizja (...) SA w W. art 18 ust. 1-5b ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz § 2i § 3

ust. 2 rozporządzenia Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi przez rozpowszechnienie w dniu 24 lutego 2006 r. o godz. 21.35, to jest w czasie ustawowo chronionym audycji (...) i nałożył na spółkę Telewizja (...) SA w W. karę pieniężną w wysokości 500.000,- zł

Sąd Okręgowy w W. zważył co następuje:

Odwołanie uznano za zasadne, wobec czego zaskarżona decyzja została uchylona, postępowanie przeciwko spółce Telewizja (...) SA w W. zaś umorzono.

Na wstępie należy stwierdzić, iż zgodnie z art. 56 ust 2 ustawy o radiofonii i telewizji w postępowaniu w sprawach odwołań od decyzji, o których mowa w ust. 1 (odwołania od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji), stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące spraw z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym. Postępowanie przed sądem antymonopolowym jak i niniejsze postępowanie przed sądem gospodarczym jest postępowaniem pierwszoinstancyjnym. (...) SA wszczęło bowiem dopiero kontradiktoryjne postępowanie cywilne, a poprzedzające je postępowanie administracyjne warunkowało jedynie dopuszczalność drogi sądowej. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy przy rozpoznaniu odwołania powinien osądzić sprawę od początku. Charakter postępowania administracyjnego wyklucza możliwość oparcia orzeczenia sądu gospodarczego na ustaleniach organu administracyjnego. Celem postępowania sądowego nie jest także przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego,

ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstały dopiero po wydaniu decyzji przez Przewodniczącą KRRIT. Do Sądu Okręgowego należało zastosowanie odpowiedniej normy prawa materialnego, na podstawie wyjaśnienia podstawy faktycznej, obejmującej wszystkie elementy faktyczne przewidziane w hipotezie tej normy, a nie badanie naruszenia procedury administracyjnej przy wydawaniu decyzji. Sąd Okręgowy w procesie jak niniejszy miał obowiązek, w ramach realizacji swojego zadania, rozważając całokształt materiału dowodowego, dokonać własnych ustaleń i wydać stosowne rozstrzygnięcie (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 października 2002, sygn. akt I CKN 1465/00, nie publ, dostępny w zbiorze LEX 75278; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2004 r., sygn. akt III SK 44/04, OSNP 2005/9/136). Sprawa zatem rozpoznana została od początku. Ewentualne uchybienia proceduralne w postępowaniu administracyjnym nie miały zatem znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie nie dopatrzył się także merytorycznych przesłanek uzasadniających treść zaskarżonej decyzji. Poza sporem jest, iż przedmiotowa audycja istotnie budzić może uzasadnione wątpliwości natury estetycznej, uczucie odrazy lub obrzydzenia w odniesieniu do konkurencji, w jakich rywalizują między sobą uczestnicy Fear Factor — Nieustraszeni. Powyższe jednak nie uzasadnia przyjęcia, iż doszło do naruszenia norm zawartych w art. 18 ust. 1-5b ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (dalej: Ustawa) oraz § 2i § 3 ust. 2 rozporządzenia Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia **23** czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (dalej: Rozporządzenie) Audycja nie zawiera treści propagujących zachowania sprzeczne z moralnością, a jedynie mogące wywierać negatywne

wrażenie w sferze wrażliwości i estetyki. Jednocześnie nie można nie mieć na uwadze, iż widz (co najmniej 16 letni), do którego skierowany jest program Fear Factor — Nieustraszeni zdaje sobie sprawę z tego co jest jego przedmiotem. Godzi się zatem na „swoistą” formułę programu.

Zdaniem Sądu przedmiotowa audycja nie narusza także norm zawartych w ust 2 art. 18 Ustawy. Przede wszystkim należy podkreślić, iż jest to program mający dostarczać jedynie rozrywki i raczej nie ma na celu zmuszenia widza do podjęcia głębszych przemyśleń w kontekście postaw uczestników, ich moralności i wyznawanego systemu wartości. Program (...) w żadnym momencie nie odnosi się do kwestii religii i postaw uczestników w kontekście chrześcijańskiego (tudzież innego) systemu wartości lub w sposób, który mógłby naruszać czyjeś przekonania religijne.

Abstrahując już od przedmiotowej audycji, podkreślić należy fakt, że powyższa regulacja nakazuje poszanowanie dla przekonań religijnych odbiorców, a zwłaszcza chrześcijańskiego systemu wartości. Nie nakłada zaś na nadawców obowiązku przedstawiania i propagowania w audycjach treści zgodnych z jakimkolwiek systemem religijnym. Przewodniczący KRR i T wskazuje zaś, iż w audycji zawarta jest „apoteoza bohatera skrajnie egoistycznego”, co pozostaje w sprzeczności z chrześcijańskim systemem wartości. Nie rozwodząc się nad zasadnością tegoż stwierdzenia należy w kontekście powyższych rozważań podkreślić, że nawet pozostawanie w sprzeczności z chrześcijańskim systemem wartości nie sprawia, iż audycja nie zachowuje poszanowania dla przekonań religijnych odbiorców lub tegoż systemu wartości w rozumieniu art 18 ust. 2 rozp. Wreszcie zwraca bardzo ogólnikowe uzasadnienie decyzji w tym zakresie.

Również, brak jest podstaw, by przyjąć, iż treść audycji sprzyja zachowaniom zagrażającym życiu lub zdrowiu - nawet jeżeli takie zachowania ukazuje. Nie można nie zauważyć, iż obecnie telewizje prześcigają się w programach typu reality show, które przedstawiają uczestników w sytuacjach niebezpiecznych, ekstremalnych, obiektywnie niebezpiecznych dla zdrowia lub życia. Audycja taka

ma dostarczać odbiorcy wrażeń związanych z faktem, iż uczestnicy znajdują się w sytuacjach, w jakich nigdy nie znajdzie się widz, przez co audycje te jawią się jako atrakcyjne dla określonej grupy odbiorców. Kwalifikacja programów zaś ma eliminować z tej grupy osoby niepożądane jako widzowie, chociażby z powodu wieku, zatem założyć należy pewne poziom świadomości widza i stosownego dystansu do oglądanych treści. Powyższe sprawia, iż zdaniem Sądu, przedmiotowy program nie daje się zakwalifikować jako sprzyjający zachowaniom zagrażającym zdrowiu lub bezpieczeństwu w rozumieniu art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r..

Na okoliczność zaś tego, czy audycja zagraża fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa. W konkluzji opinii biegła stwierdziła, iż audycja nie zawierała treści mogących mieć niekorzystny wpływ na rozwój psychiczny, intelektualny, niezależność uczuciową i życie społeczne większości 16 letnich widzów. Sąd w pełni podziela powyższą opinię. Zwłaszcza w kontekście, o czym była mowa, iż założyć należy pewien, określony poziom rozwoju intelektualnego i dojrzałość widza, do którego kierowany jest (...).

Sąd Okręgowy w Warszawie nie podzielił także opinii Przewodniczącej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji odnośnie kwalifikacji audycji. Rozporządzenie z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (Dz. U. z dnia 15 lipca 2005 r.) stanowi, iż małoletni poniżej lat 18 nie powinni oglądać audycji lub innych przekazów zawierających sceny lub treści: (1) pokazujące jednostronnie przywileje życia dorosłych przy równoczesnym

pomijaniu obowiązków, pracy, zobowiązań, i ważnych życiowo decyzji przy

pomijaniu ich konsekwencji, zawierające społeczne usprawiedliwianie agresji,

wulgarności, uprzedzeń i negatywnych stereotypów społecznych, pokazywanie seksu, agresji i łamania norm moralnych jako źródła sukcesu życiowego;

(2) prezentujące wadliwy obraz natury ludzkiej polegający na szukaniu tylko egoistycznych przyjemności, dążeniu do sukcesu za wszelką cenę z wykorzystywaniem innych osób dla własnych celów, usprawiedliwiające przemoc, traktujące seks jako źródło dominacji;

(3) prezentujące obrazy naturalistycznego seksu zwłaszcza połączonego z przemocą i przymusem, patologicznych form życia seksualnego, a także obrazy agresji, zwłaszcza przedstawionej w sposób naturalistyczny i brutalny;

(4) prezentujące postacie atrakcyjne (np. pod względem urody, bogactwa, sukcesu), a postępujące w sposób moralnie naganny, agresywny, nieuczciwy i wulgarny, bez żadnej oceny niewłaściwości takiego zachowania oraz nagradzanie przejawów społecznej patologii.

Przedmiotowa audycja nie zawiera treści, o których mowa w powyższym przepisie. Zaś eksponowana w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji „obrzydliwość”, co za tym idzie drastyczność pewnych scen, nie wypełnia znamion tej regulacji. Trudno bowiem uznać, iż uczestnicy programu poszukują „egoistycznych przyjemności” skoro założeniem jest by uczestnicy brali udział w konkurencjach, które trudno uznać za „przyjemne”. Dążenie do celu zaś nie polega na wykorzystaniu innych osób, a na przezwycięzeniu własnych oporów przed wykonaniem skrajnie niebezpiecznych bądź nieprzyjemnych zadań.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 479^{31a} § 3 kp.c. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji uchylono zaskarżoną decyzję i umorzono postępowanie w sprawie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kp.c.

SSR del Maciej Kruszyński